

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

25 oktober 2001

BELEIDSBRIEF

Buitenlands Beleid

Beleidsprioriteiten 2001-2002

ingediend door de heer Paul Van Grembergen,
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid

Met deze beleidsbrief worden de basisopties van het regeerprogramma en de Beleidsnota Buitenlands Beleid 2000-2004 verder uitgewerkt. De beleidsbrief is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen ter goedkeuring aan de Vlaamse regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

INHOUD

	Blz.
0. Inleiding	4
0.1. De missie van het buitenlands beleid	4
0.2. De strategische doelstellingen	4
1. Vlaanderen politiek meer stem geven in de Europese Unie en andere multilaterale fora ..	4
1.1. De Europese Unie	4
1.2. De multilaterale instellingen	10
2. Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor/partner voor bilaterale relaties : Het bilateraal Vlaams buitenlands beleid	12
2.1. Naburige regio's en buurlanden	12
2.2. Centraal en Oost-Europa	17
2.3. De landen buiten Europa	19
3. De organisatie van het buitenlands beleid	21
4. De moties en resoluties van het Vlaams Parlement	23
Bijlage : Synoptisch overzicht van de voornaamste opties en geplande acties in 2002	25

0. Inleiding

De Beleidsnota 2000-2004 formuleerde onderstaande missiebepaling, en is opgebouwd rond vier strategische doelstellingen.

0.1. Missie

Vlaanderen een gezicht geven in de wereld door een maximale behartiging van haar belangen en de verdediging van fundamentele humane waarden. Vlaanderen zet zich binnen haar bevoegdheden in voor een beter Europa en geeft mee gestalte aan een internationaal beleid gericht op een duurzame ecologische en economische welvaart en sociale rechtvaardigheid in Noord en Zuid."

0.2. Strategische doelstellingen

- 1. Vlaanderen politiek meer stem geven in de Europese Unie en andere multilaterale fora.*
- 2. Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor / partner voor bilaterale relaties.*
- 3. De welvaartscreatie in Vlaanderen ondersteunen en de economische impact van Vlaanderen vergroten.*
- 4. Vlaanderen levert een bijdrage om de verschillen in welvaart en welzijnsniveaus tussen Westerse landen en landen in ontwikkeling te verkleinen.*

De strategische doelstellingen 3 en 4 zijn het voorwerp van afzonderlijke beleidsbrieven, neergelegd door de collega's Jaak Gabriëls en Bert Anciaux.

Wat de eerste twee strategische doelstellingen betreft, rapporteert deze beleidsbrief, overeenkomstig de voorschriften van het Reglement van het Vlaams parlement, en volgens de structuur van de Beleidsnota. De rubrieken 1 en 2 betreffen de gelijknamige strategische doelstellingen. Onder rubriek 3 wordt teruggekoppeld over de initiatieven inzake de organisatie van het buitenlands beleid. Rubriek 4 geeft weer hoe door het beleid gevolg werd gegeven aan de moties en resoluties van het Vlaams parlement.

1. Vlaanderen politiek meer stem geven in de Europese Unie en andere multilaterale fora

1.1. De Europese Unie

HET BELGISCH EU-VOORZITTERSCHAP domineert als vanzelfsprekend het politiek jaar 2001. Zoals aangekondigd in regeerakkoord en beleidsnota, heeft de Vlaamse regering het Belgisch Voorzitterschap enerzijds inhoudelijk maximaal willen ondersteunen, en anderzijds maximaal willen benutten in functie van de eigen beleidsagenda.

Tijdens het voorzitterschap hebben leden van de Vlaamse regering zelf de voorzittershamer gehanteerd, of doen dat nog tijdens de komende weken tijdens de formele Europese ministerraden Onderwijs, Jeugd en Toerisme. Zij vertegenwoordig(d)en tevens de Belgische federatie tijdens de formele Europese ministerraden Energie, Leefmilieu, Tewerkstelling en Sociale Zaken, en Cultuur.

Na overleg met de Franse Gemeenschap, nam de Vlaamse regering zelf het initiatief tot de organisatie van een informele raad Cultuur, drie ministeriële conferenties rond onderwijs, sport en toerisme en een veelheid aan andere evenementen.

Van het voorzitterschap en de extra media-aandacht die het traditioneel oplevert, werd door de Vlaamse regering ook gebruik gemaakt om zich internationaal meer in de kijker te werken. Zo werden... (opsomming initiatieven)

Inhoudelijk heeft de Vlaamse regering zelf de volgende prioriteiten naar voor geschoven voor het Europees Voorzitterschap:

- (a) actief bijdragen tot het debat over de toekomst van Europa en de versterking van de rol van de constitutionele regio's in de Europese Unie
- (b) een mobiliserende rol spelen om Europa ten aanzien van de publieke opinie, in de eerste plaats de jongeren, opnieuw een draagvlak en legitimatie te geven
- (b) Vlaanderen wil meewerken aan de realisatie van de voorwaarden waarbinnen de Europese Unie binnen 10 jaar kan uitgroeien tot de meest dynamische, concurrerende en op kennis gebaseerde economie, waarbij op evenwichtige wijze rekening gehouden wordt met de economische, sociaal-maatschappelijke en ecologische pijlers die een duurzame ontwikkeling dragen. (opvolging Top van Lissabon).

(a) De versterking van de deelstaten in de Europese constructie, die zo goed als samenvalt met de eerste strategische doelstelling van de beleidsnota, is precies naar aanleiding van het Belgisch Voorzitterschap een evidente centrale zorg geweest van de Vlaamse regering.

De minister-president van de Vlaamse regering organiseerde met de steun van de regeringen van zes andere Europese constitutionele deelstaten (Wallonië, Schotland, Catalonië, Noordrijn-Westfalen, Beieren, en Salzburg) op 22 februari 2001 een *Colloquium van de constitutionele regio's* met als titel: "Het versterken van de rol van de constitutionele regio's in Europa".

Het was een bijeenkomst waar academici, politici en ambtenaren van de verschillende constitutionele regio's in Europa debatteerden over thema's zoals de bevoegdheidsverdeling in de EU, de toepassing van het subsidiariteitsprincipe en de wijze waarop de rol van de regio's in de EU besluitvorming institutioneel kan worden versterkt.

Het colloquium resulteerde in de gezamenlijke Politieke Verklaring van 28 mei, ondertekend door de regeringen van de zeven constitutionele deelstaten. In deze politieke verklaring vragen de zeven regio's uitdrukkelijk aandacht voor de volgende vijf punten:

- rechtstreekse deelname van de constitutionele regio's aan de voorbereiding van de IGC 2004;
- toevoeging van het discussiethema 'de rol en positie van de regio's in het Europese beleidsvormingsproces en het institutionele kader' voor de volgende IGC;
- het subsidiariteitsbeginsel als basis voor het debat over de kerntaken van de Europese Unie;
- een duidelijkere bevoegdheidsverdeling via een herdefiniëring van de doelstellingen van de Europese Unie;
- versterking van de politieke rol van de constitutionele regio's.

Op 28 juni 2001 werd een bijeenkomst georganiseerd voor de hoofden van de regiobureaus in Brussel van de constitutionele regio's om ook hen te informeren over de politieke verklaring.

De Politieke Verklaring werd tenslotte overhandigd aan het EU-voorzitterschap in de persoon van premier Guy Verhofstadt, en aan EU-Commissaris Barnier. De Politieke Verklaring is te beschouwen als de insteek van de constitutionele regio's voor de Verklaring van Laken (infra).

(b) De mobilisering van de publieke opinie ter versterking van het draagvlak en de legitimatie voor het Europees integratieproces te werd ter harte genomen via een bijzondere inspanning ten aanzien van de jeugd. Dit via ondermeer een creatieve informatiecampagne rond de impact van Europa op het dagelijkse leven.

Deze campagne is specifiek gericht op de jongeren en gebruikt informatiekanalen die de jeugd het meest aanspreken. Bijzondere prioriteiten inzake jeugd worden ook naar voor gebracht tijdens de ministerraad Jeugd en Onderwijs. Vlaanderen organiseert ook een speciale conferentie jeugd in het kader van het EU-witboek (good governance).

(c) Opvolging van de Top van Lissabon - Tijdens de Europese Raad van Lissabon (23-24 maart 2000) stelden de staatshoofden en regeringsleiders van de EU-lidstaten het strategische doel voorop om tegen 2010 van Europa de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie van de wereld te maken, die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang. Teneinde deze doelstelling te bewerkstelligen, werd het zgn. Proces van Lissabon gelanceerd, waarbij de lidstaten afspraken om werk te maken van een geleidelijke coördinatie van het beleid op tal van relevante beleidsdomeinen (onderwijs, vorming, innovatie, wetenschapsbeleid, economie, werkgelegenheid...).

Elk voorjaar gaat de Europese Raad na in welke mate de lidstaten gevolg gaven aan de beslissingen in het kader van het Lissabon-proces. In 2001 geschiedde zulks tijdens de Europese Raad van Stockholm (23-24 maart 2001). In 2002 zal deze evaluatie op de Europese Raad van Barcelona (15-16 maart 2002) aan bod komen.

De Vlaamse regering steunt de ambitie van de Europese Raad van Lissabon. Meer nog: ze wil het voortouw nemen bij de verwezenlijking van de doelstellingen van Lissabon. Daarom heeft de Vlaamse overheid een actieplan opgesteld en is zij gestart met de uitvoering ervan. Het jongste vooruitgangsrapport werd op 9 maart 2001 door de Vlaamse regering voorgesteld.

DE VERKLARING VAN LAKEN EN DE VOLGENDE IGC - De Verklaring van Laken moet het sluitstuk worden van het Belgisch voorzitterschap. Belangrijker nog is echter dat het Verdrag van Nice heeft bepaald dat tijdens het Belgisch Voorzitterschap de agenda en de werkwijze zouden worden vastgelegd voor de eerstvolgende Inter-gouvernementele Conferentie in 2004. Deze nieuwe IGC wordt een nieuw belangrijk momentum voor de constitutionele deelstaten, en voor het debat over hun positie in de Europese constructie. Precies daarom hebben een aantal van deze constitutionele deelstaten, op initiatief van Vlaanderen, en wat de volgende IGC betreft, hun bijdrage tot de Verklaring van Laken aan het Belgische Voorzitterschap overgemaakt (supra).

HET WITBOEK VAN DE EUROPESE COMMISSIE OVER 'EUROPEAN GOVERNANCE' is vanuit bestuurlijk oogpunt een ander door de Vlaamse regering nauwlettend opgevolgd dossier. Het Witboek werd in februari 2000 door de Europese Commissie aangekondigd, met als bedoeling nieuwe vormen van Europees bestuur te stimuleren. Na een intens raadplegingsproces van meer dan 2500 actoren in de EU-lidstaten en in de kandidaat-lidstaten, werd het Witboek uiteindelijk vrijgegeven op 25 juli 2001. Vlaanderen werkte actief mee aan deze eerste bevraging om de rechten van de constitutionele regio's te verdedigen.

De Vlaamse overheid leverde ook een aantal constructieve antwoorden op de vraag hoe men Europa terug dichterbij de burger kan brengen. Enkele concrete suggesties van Vlaanderen zijn ook terug te vinden in het Witboek van de Commissie.

De Europese Commissie is er zich van bewust dat de huidige situatie voor de regio's zeker niet optimaal is en doet in het Witboek over 'European Governance' een aantal voorzichtige voorstellen die kunnen bijdragen tot de versterking van de regionale dimensie in de Europese Unie. Een aantal denkpistes die de deur openzetten voor rechtstreekse EU-contacten met de regionale overheden werden in de finale versie alweer sterk afgezwakt tot een dialoog met de vertegenwoordigers van de regionale en lokale overheden 'via nationale en Europese associaties' van regionale en lokale overheden.

DE OMZETTING VAN EUROPESE REGELGEVING - Naar aanleiding van het Belgisch Voorzitterschap werd tussen de federale regering en de deelstaatregeringen overeengekomen dat een bijzondere inspanning zou worden gedaan om de achterstand in de omzetting van Europese wetgeving in intern recht maximaal weg te werken. Middels een gezamenlijke inspanning van alle regeringen, klon België afgelopen jaar van de negende naar de derde plaats op de ranking inzake de omzetting van richtlijnen. Het daalde [lees: klon] tegelijk van de derde naar de zevende plaats op de ranking inzake het aantal lopende inbreukprocedures. Het betreft procedures door de Commissie ingezet tegen lidstaten wegens een niet afdoende omzetting van richtlijnen.

Het strikt kwantitatieve karakter van dergelijke cijferoefeningen geeft echter geen enkele indicatie van het belang van de dossiers of van de ernst van de vastgestelde inbreuken, en bieden derhalve niet per definitie een getrouwe weergave van de realiteit.

HOOFDLIJNEN EN AANDACHTSPUNTEN VAN HET BELEID IN 2002

Na de verklaring van Laken, die agenda en werkwijze zal vastleggen, wordt de **voorbereiding van de volgende Intergouvernementele Conferentie** vanaf 2002 een centrale prioriteit in functie van de eerste strategische doelstelling. Vermits het niet geheel uitgesloten lijkt dat de planning van de IGC in de tijd wordt vervroegd, kan 2002 bij uitstek het jaar worden waarin de posities moeten worden ingenomen.

Gelet op regeerakkoord en beleidsnota(s) zal de thematische focus van de Vlaamse regering worden gelegd op de problematiek van de interne bevoegdheidsbepaling binnen de EU, op de interpretatie, de verankering en de naleving van het subsidiariteitsbeginsel, op het wegwerken van de knelpunten inzake democratische legitimiteit

van de Europese besluitvorming, op de vrijwaring van de Europese culturele diversiteit - en als ultieme uitloper daarvan - op de positie van de deelstaten met wetgevende bevoegdheid in de Europese constructie.

Vlaanderen zal actief deelnemen aan het debat dat gevoerd wordt op de Europese fora rond de aandachtspunten van de volgende IGC. Het zal daarbij nauw samenwerken met de andere regio's van de Europese Unie om mekaars visie beter te leren kennen en om tot gemeenschappelijke standpunten te komen. Met het oog op een maximale doelmatigheid zal de Vlaamse regering deze Europese inter-regionale benadering voluit concentreren en vorm geven via twee volgende gremia.

Enerzijds het *Comité van de Regio's*, dat zelf deel uitmaakt van het EU-aparaat, en dat regio's en sub-nationale actoren bundelt in diverse verschijningsvormen. En anderzijds via de werkgroep van de *constitutionele regio's* of de deelstaten met wetgevende bevoegdheid. Dat laatste gremium groepeerde de deelstaten die het meest geëngageerd zijn in hun ambitie om de eigen institutionele status binnen de Unie op te waarderen.

Een derde forum, dat van de *Vereniging van de Regio's van Europa (VRE)*, heeft de jongste jaren aan belang ingeboet. De VRE-agenda toont overigens steeds minder belangstelling voor de institutionele thematiek en legt steeds meer andere accenten. Het wordt daardoor ook minder bruikbaar als additioneel instrument voor de Vlaamse beleidsvoering. Het Vlaams lidmaatschap van de VRE wordt derhalve in vraag gesteld en zal in 2002 worden stopgezet.

De werkgroep van zeven partnerregio's wordt vanaf 2002 uitgebreid tot twee constitutionele regio's per federale lidstaat van de Europese Unie. Hij zal zijn standpunten, en ook de standpunten van gelijkgestemde regio's met wetgevende bevoegdheden van de Europese Unie, gezamenlijk voorbereiden, kenbaar maken en verdedigen bij de lidstaten van de Europese Unie.

Vlaanderen zal ook actief blijven deelnemen aan het nieuwe raadplegingsproces in verband met het *Europees Witboek over 'governance'*. Het zal ook van deze gelegenheid gebruik maken om constructief te antwoorden op de vragen van de Commissie, en opnieuw het belang van de rechtstreekse deelname van de regio's met wetgevende bevoegdheden in de voorbereiding, aanvaarding en uitvoering van de Europese besluitvormingsprocessen te benadrukken.

In het perspectief van de Europese Raad van Barcelona van 2002 wordt er een nieuw vooruitgangsrapport opgemaakt over het *"Lissabon-proces"*.

Intussen zal de Vlaamse overheid actief verder werken aan de realisatie van haar eigen actiepunten ter verwezenlijking van de doelstelling van Lissabon.

Tot slot zal de Vlaamse regering ook een **evaluatie** maken van haar bijdrage tot het **Belgisch voorzitterschap**. De realisatie van de prioriteiten die Vlaanderen stelde bij de voorbereiding van dat voorzitterschap, zullen daarbij als toetssteen gelden, en blijven hoe dan ook belangrijke aandachtspunten voor de nabije toekomst.

1.2. De multilaterale organisaties

In 2001 werd de aandacht prioritair toegespitst op vier multilaterale organisaties: de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (UNESCO), de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO).

VLAAMSE FONDSEN BIJ IAO EN UNESCO - Met de IAO en UNESCO werden overeenkomsten onderhandeld met het oog op de creatie van Vlaams fondsen bij die instellingen. Deze fondsen worden door de Vlaamse begroting gespijsd. Ze kunnen worden aangesproken voor de financiering van projecten van deze organisaties. De projecten worden geselecteerd en voor financiering voorgedragen door een vergadering waarin de Vlaamse overheid vertegenwoordigd is. De financiering van deze projecten vergt echter een finale goedkeuring door de Vlaamse regering.

Middels de oprichting van deze fondsen bij IAO en UNESCO wil de Vlaamse regering de samenwerking met beide instellingen op een meer structurele manier vormgeven. De goedkeuring en de ondertekening van beide overeenkomsten is gepland eind 2001, begin 2002.

SAMENWERKING MET WGO IN ZUID-AFRIKA - In overleg met de administratie Gezondheidszorg wordt in 2001 een samenwerkingsproject inzake gezondheidspromotie opgestart tussen Vlaanderen, Zuid-Afrika en de Wereldgezondheidsorganisatie. Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie fungeert als Vlaamse technische partner.

SAMENWERKING MET OESO GERICHT OP CENTRAAL- EN OOST-EUROPA - In uitvoering van deze optie werd in 2001 de selectie gestart van een aantal samenwerkingsprojecten met de OESO, gericht op de landen van Centraal-en Oost-Europa. De selectieprocedure is nog niet geheel rond. Bedoeling is wel dat de uitvoering van de eerste projecten in 2002 zou van start kunnen gaan.

DE WERELDHANDELSORGANISATIE (WHO) - In 2001 besliste de Vlaamse regering tot de oprichting van een projectgroep "Vlaams WHO-beleid".

Die kreeg als opdracht mee om de voorbereiding ter harte te nemen van de vierde ministeriële conferentie van de WHO in Doha, Qatar, half november 2001. Op grond van de werkzaamheden van deze werkgroep bepaalde de Vlaamse regering op 12 oktober 2001 haar standpunt inzake de vaststelling van de agenda voor een volgende WHO-onderhandelingsronde. De Vlaamse regering heeft geopteerd voor een ruimere dan de zogenaamde 'ingebouwde agenda'. Het standpunt van de Vlaamse regering werd overgemaakt aan de federale regering.

SAMENWERKING MET UNU UITGEBREID - In de Beleidsnota werd genoteerd dat de Vlaamse regering en de Universiteit van de Verenigde Naties (UNU, Tokyo) in overleg nieuwe projecten zouden opstarten. Ter uitvoering van deze intentie besliste de Vlaamse regering op 13 juli 2001 tot de oprichting van een onderzoeks- en opleidingsprogramma voor vergelijkende regionale intergratiestudies, in samenwerking met enerzijds de UNU, en anderzijds het Europa College te Brugge.

EEN STAGEPROGRAMMA VOOR JONGEREN BIJ MULTILATERALE ORGANISATIES, zoals in de Beleidsnota werd aangekondigd, werd in 2001 operationeel. Op 13 juli 2001 keurde de Vlaamse regering het reglement daarvan goed. Na bekendmaking van de maatregel in augustus 2001, bleek er meteen een aanzienlijke respons. De administratie Buitenlands Beleid ontving in de loop van september 2001 vierenzestig vragen om praktische inlichtingen van geïnteresseerde jongeren, en elf vragen om meer toelichting van universiteiten, hogescholen of andere organisaties.

In essentie komt het reglement hierop neer dat in Vlaanderen studerende of afgestudeerde jongeren (tot 32 jaar), die een stageplaats kunnen bemachtigen bij OESO, UNESCO, Raad van Europa, IAO of WGO, voor de duur van die stage een forfaitaire financiële tegemoetkoming per maand ontvangen van de Vlaamse overheid als deelname in de onkosten voor hun verblijf in het buitenland.

HOOFDLIJNEN EN AANDACHTSPUNTEN IN 2002

In 2002 zullen de fondsen bij de IAO en de UNESCO opnieuw gespijsd en verder geoperationaliseerd worden. Concreet zal dit aanleiding geven tot de selectie van samenwerkingsprojecten die ten laste van het Vlaamse IAO-fonds en het Vlaamse UNESCO-fonds zullen worden gefinancierd.

De werkzaamheden in het kader van de Wereldhandelsorganisatie worden ook na de Conferentie van Doha permanent opgevolgd. In functie van het resultaat van de conferentie in Doha zal ook de WHO-onderhandelingsronde door de Vlaamse regering zelf actief worden opgevolgd.

Na de inwerkingtreding van het stagefinancieringssysteem voor jongeren bij multilaterale organisaties in 2001, wordt er naar gestreefd om in 2002 een mechanisme te introduceren voor de detachering van Vlaamse ambtenaren naar de OESO en de IAO. De voorbereidende werkzaamheden daartoe werden al in 2001 opgestart.

In oktober 2001 werd het eindrapport afgeleverd van een wetenschappelijke studie over de perspectieven en groeikansen van subnationale actoren in intergouvernementele organisaties. Onderzoek en analyse van de conclusies en beleidsaanbevelingen zullen aantonen of en in welke mate het Vlaams beleid ten aanzien van de multilaterale organisaties moet worden verdergezet of bijgestuurd.

2. Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor / partner voor bilaterale relaties : Het bilateraal Vlaams buitenlands beleid

De missie van het buitenlands beleid zoals opgenomen in de Beleidsnota impliceert uitdrukkelijk de behartiging van een aantal waarden zoals tolerantie, de rechten van de mens, vrijheid en ook vrede. Het buitenlands beleid betreft daarom elementen als maatschappelijke verzoening en vredesopbouw nadrukkelijk in haar bilaterale betrekkingen met de landen buiten Europa.

Ook binnen Europa lopen echter – met vallen en opstaan – nog een aantal vredesprocessen en internationale inspanningen inzake pacificatie, die de Vlaamse regering vanuit die optiek wil ondersteunen. Voor de concrete vertaling daarvan wordt verwezen naar volgende pagina's, met name naar de paragrafen over Noord-Ierland en de Balkan.

2.1. Naburige regio's en buurlanden

WALLONIË - In het kader van het Belgisch EU-Voorzitterschap werd nauw samengewerkt met de andere gemeenschappen en gewesten. Wallonië is één van onze belangrijke partners in het streven naar de versterking van de rol van de constitutionele regio's in Europa. Wallonië heeft de Vlaamse initiatieven terzake dynamisch ondersteund. Vlaanderen ondersteunt ook Wallonië in de voorbereiding van de Conferentie van Luik in november 2001, die de voortzetting moet zijn van de gemeenschappelijke inspanningen om de eisen van de regio's met wetgevende bevoegdheden in de Verklaring van Laken te laten opnemen.

Ook in 2002 en later zullen Vlaanderen en Wallonië bondgenoten blijven in hun streven naar de versterking van de rol van de constitutionele regio's in Europa. Het onderling overleg tussen de deelstaten in de verschillende bevoegdheidsdomeinen blijft belangrijk in de voorbereiding van de Belgische standpunten die vertolkt worden op Europese en internationale fora.

Met **DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP** ondertekende de Vlaamse regering op 14 februari 2001 in Eupen een samenwerkingsakkoord dat het bestaande samenwerkingsakkoord van 1985 verder uitdiept, aanpast aan de evoluties in de staatshervorming, en een nieuwe dynamiek geeft.

Omdat het lopende werkprogramma eindigt in 2002 zal in de loop van 2002 een vergadering van de gemengde commissie plaatsvinden. Naast het uitwisselen van beleidsinformatie zullen Vlaanderen en de Duitstalige Gemeenschap een werkprogramma opstellen rond de thema's van het nieuwe samenwerkingsakkoord: onderwijs, cultuur, toerisme werkgelegenheid en arbeidsmarkt, welzijn, volksgezondheid, monumenten- en landschapszorg, archeologie en sport.

NEDERLAND - Nederland is en blijft Vlaanderens meest bevoorrechte partner op tal van terreinen: infrastructuur, economie, handel, cultuur, taal, wetenschappen. In wat volgt worden de recentste ontwikkelingen geschetst inzake de belangrijkste dossiers.

- **Lange Termijn Visie Westerschelde** - Op 18 januari 2001 kwam het ambtelijk Vlaams-Nederlandse rapport inzake een Lange Termijn Visie (LTV) voor het Schelde-estuarium tot stand. Deze LTV schetst in hoofdlijnen een integraal toekomstbeeld van het estuarium tot 2030.

In deze visie spelen de functies veiligheid (tegen overstromen), toegankelijkheid van de Scheldehavens en milieu de hoofdrol. De LTV bevat een streefbeeld waarin de algemene beleidsdoelen voor de Schelde voor 2030 worden bepaald. Daarnaast presenteert de LTV ook 4 ontwikkelingsschetsen voor de middellange termijn inzake diepgang van de vaargeul, variërend van een status-quo van de huidige situatie (11,60 meter diepgang) tot een verdieping van de vaarweg tot 14 meter.

Tijdens hun jaarlijkse ontmoeting op 10 januari 2001 bespraken de ministers-president van de Vlaamse- en de Nederlandse regering dit dossier. Eind mei 2001 werd het door het Vlaamse parlement gedragen regeringsstandpunt inzake de LTV bezorgd aan de Nederlandse regering. Het Vlaamse standpunt wordt gekenmerkt door een evenwichtige kijk op de problematiek, waarbij aandacht wordt besteed aan de verschillende facetten en met name aan de 3 bovenvermelde hoofdfuncties: veiligheid,

toegankelijkheid en natuurlijkheid van het fysieke en ecologische systeem. De Nederlandse regering heeft zich geëngageerd om vóór 1 december 2001 een standpunt in te nemen en dit kenbaar te maken aan Vlaanderen

In 2002 zullen verdere stappen worden gezet inzake de Vlaams-Nederlands besluitvorming rond dit dossier.

Er wordt naar gestreefd deze besluitvorming af te ronden vóór de Nederlandse gemeenteraadsverkiezingen van 6 maart 2002 en parlementsverkiezingen van 15 mei 2002.

- **De IJzeren Rijn** - Tijdens het voorjaar van 2001 werden de Nederlandse Trajectnota/ MER en de Belgisch-Nederlands-Duitse studie inzake de IJzeren Rijn gepresenteerd. In september 2001 bereikten de Belgische, Nederlandse en Duitse ministers van Vervoer een principieel akkoord om de goederentreinen tussen Antwerpen en het Duitse Ruhrgebied te laten rijden over het oude tracé van de IJzeren Rijn. Er komt alleen een omleiding rond de stad Roermond, terwijl een tunnel en een overkapping de natuurgebieden langs het tracé zullen beschermen.

Op 15 oktober 2001 wordt een Memorandum van Overeenkomst ondertekend. De hierbij betrokken Vlaamse diensten (aBB, LIN) zullen erop toezien dat het door de Belgische, Nederlandse en Duitse vervoerministers bereikte akkoord over de wederingebruikname van de spoorlijn snel geïmplementeerd wordt. Dit kan o.m. via de werking van de Vlaams-Nederlandse werkgroep spoorvervoer.

- **Goederenlijn 11** - De komende jaren wordt een sterke groei verwacht van het goederenvervoer per spoor tussen de wereldhavens Antwerpen en Rotterdam. Omdat de bestaande spoorlijn tussen Antwerpen en Roosendaal hiervoor onvoldoende capaciteit biedt, is onderzoek verricht naar een nieuwe verbinding, die ten zuiden van de bestaande spoorlijn Bergen-op-Zoom - Vlissingen aangelegd zou kunnen worden. In het najaar 2001 zal de Nederlandse besluitvorming plaatsvinden rond het tracé van deze spoorverbinding.

Aan dit voor Vlaanderen op middellange termijn belangrijke dossier zal verder opvolging worden gegeven in de Vlaams-Nederlandse werkgroep spoorvervoer met eventueel de voorbereiding van een verdrag i.v.m. de aanleg van deze spoorlijn.

- **Cultureel Verdrag** - Ter uitvoering van het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag werd in april 1998 een gemengde commissie geïnstalleerd met daarin voor het overgrote deel niet-ambtelijke deskundigen die hun sporen in het Vlaams-Nederlands

cultureel veld hebben verdiend. Deze commissie is inmiddels op kruissnelheid gekomen. Haar belangrijkste taak is het leveren van adviezen aan de Vlaamse en Nederlandse overheid. In het voorjaar van 2002 moeten de Vlaamse en de Nederlandse regering de commissieleden vervangen of herbenoemen.

FRANKRIJK - Na de ondertekening op 28 september 2000 van het nieuw Akkoord inzake samenwerking op het gebied van cultuur, taal, onderwijs en wetenschappen tussen de Vlaamse regering en de regering van de Franse Republiek, heeft de samenwerking met Frankrijk in 2001 in essentie betrekking gehad op de voorbereiding van een nieuw verdrag inzake grensoverschrijdende samenwerking en de grensoverschrijdende samenwerking zelf met de regio Nord-Pas de Calais.

Op 18 januari 2001 bracht de Vlaamse minister-president een officieel bezoek aan Rijsel. Hij ontmoette Michel Delebarre, voorzitter van de **regio Nord-Pas de Calais**, Pierre Mauroy, voorzitter van de Communauté Urbaine de Lille en senator-burgemeester van Rijsel, en ten slotte de Prefect van de regio, Rémy Pautrat. Alle aspecten van de grensoverschrijdende samenwerking kwamen aan bod.

Na de vergadering op het niveau van de Région, bevestigden Vlaanderen en Nord-Pas de Calais hun intentie om hun samenwerking en hun bijdrage tot de Europese integratie te versterken in een Gemeenschappelijke Intentieverklaring, ondertekend door minister-president Patrick Dewael en toenmalig voorzitter van de Conseil Régional Michel Delebarre. In deze verklaring werden enkele prioritaire samenwerkingsdomeinen aangeduid, waarvoor een ambtelijk overlegforum voor bilaterale samenwerking wordt opgericht. Aan Vlaamse zijde vervult de Provincie West-Vlaanderen een belangrijke intermediaire rol in deze grensoverschrijdende samenwerking.

In 2002 staan de eerste vaste gemengde commissie met Frankrijk voor de opmaak een werkprogramma ter uitvoering van het akkoord van 2000, de activering van het overlegforum voor samenwerking met Nord-Pas de Calais, en de opening van de Vlaamse vertegenwoordiging in Parijs aan de dagorde. (cf. infra, 3)

DUITSLAND - Op 17 mei 2001 werd een geïntegreerde Vlaamse Vertegenwoordiging geopend in de vernieuwde Belgische ambassade in Berlijn. Op de vijfde en Vlaamse verdieping, hebben de attaché van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Economische Vertegenwoordiger van Export Vlaanderen een onderkomen gevonden.

In 2001-2002 loopt in **Nordrhein Westfalen** een groot cultureel festival waarbij men dit jaar Vlaamse kunstenaars in de kijker zet door de programmatie van allerlei Vlaamse culturele evenementen in Nordrhein Westfalen.

In 2002 wordt Duitsland als doelland naar voor geschoven voor het buitenlands beleid, met focus op de hoofdstad Berlijn. De keuze voor Duitsland is ingegeven door het besef dat Duitsland een belangrijke partner is voor Vlaanderen. Het is niet alleen één van onze belangrijkste handelspartners. Wegens zijn federale structuur en visie op de toekomst van Europa is het een belangrijke bondgenoot binnen de Europese Unie.

Alle diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse Openbare Instellingen die hier een bijdrage kunnen leveren, zullen samen een programma uitwerken om de samenwerking met Duitsland in 2002 te intensifiëren en in de kijker te zetten. Hierbij wordt gedacht aan een globale promotiecampagne van Vlaanderen in Duitsland, een Vlaamse week, een brochure over alle Vlaamse diensten die in Duitsland actief zijn, intensifiëring van de ontmoetingen in het kader van Investerings in Vlaanderen, de Vlaamse export-promotie, de agromarketing en het toerisme, acties of evenementen in het kader van de neerlandistiek, en culturele uitwisselingen.

HET VERENIGD KONINKRIJK - Aangezien het Verenigd Koninkrijk voor Vlaanderen zowel politiek als economisch belangrijk is, en om de kring van de buurlanden rond te maken, heeft de minister-president van de Vlaamse regering aangekondigd om ook in Londen Vlaamse vertegenwoordiging te willen inplanten.

Schotland - In juli 2001 besliste Scottish Enterprise de gewenste ferryverbinding voor personen- en vrachtvervoer tussen Schotland en het Europese vasteland tot stand te brengen tussen de Schotse haven van Rosyth en Zeebrugge. De kandidatuur van Zeebrugge, dat met Vlissingen en Calais geduchte concurrenten had, werd actief gesteund door de Vlaamse regering en Export Vlaanderen, onder andere tijdens een handelsmissie van Export Vlaanderen en een bezoek van de Vlaamse minister van Buitenlandse Handel aan Schotland in maart 2001.

Deze ferryverbinding zou worden ingevaren vanaf mei 2002. De opening kan de aanleiding vormen om de relaties tussen Schotland en Vlaanderen sterk in de verf te zetten. Activiteiten in dit kader kunnen uitgewerkt worden samen met andere Vlaamse partners uit de privé of publieke sector.

Noord-Ierland is een andere regio van het Verenigd Koninkrijk, waaraan in het raam van het Anglo-Ierse vredesproces, en de Britse devolution-politiek eigen instellingen en bevoegdheden werden toevertrouwd. Wegens het sputterende vredesproces, en meer bepaald de problematiek van de ontwapening, is de werking van deze instellingen echter tijdelijk opgeschort.

Zodra ingevolge de vordering van het vredesproces de instellingen van Noord-Ierland hun bevoegdheden juridisch weer kunnen opnemen, zal de Vlaamse regering contact leggen met de regering van Noord-Ierland, en onderzoeken via welke projecten zij de inspanningen van Londen en Dublin kan ondersteunen.

Daarbij zal de aandacht in eerste instantie uitgaan naar projecten die gericht zijn op het welzijn van de slachtoffers van het geweld, en de maatschappelijke reïntegratie van gevangenen.

GROOTHERTOOGDOM LUXEMBURG - Op 7 september 2001 heeft de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring gehecht aan het samenwerkingsverdrag tussen Vlaanderen en het Groothertogdom Luxemburg. Het werd voor bespreking en ratificatie doorgestuurd naar het Vlaams parlement.

Naar aanleiding van het nieuwe samenwerkingsakkoord namen de Vlaamse en Luxemburgse overheden het initiatief om op 30 november 2001 via een gemengde commissie een samenwerkingsprogramma uit te werken. In eerste instantie wordt er gewerkt rond jeugd en sport. Het is de intentie om de samenwerking verder uit te breiden.

In 2002 wordt gestart met de uitvoering van het samenwerkingsprogramma. Dit gebeurt voornamelijk door de functioneel bevoegde departementen.

2.2. Centraal- en Oost-Europa

Een recente studie in opdracht van de Vlaamse regering heeft aangetoond dat na de val van de Berlijnse Muur de Vlaamse ondernemingen snel een goede positie wisten te verwerven op de nieuwe markten van de kandidaat-lidstaten (vooral Polen, Hongarije, Estland, Tsjechië en Slovenië). Naast de concurrentiekracht van de Vlaamse ondernemingen wordt ook de ruime aandacht voor de regio in het Vlaamse beleid als verklarende factor naar voren geschoven. Vlaanderen heeft ten aanzien van de Oost- en Centraal Europese landen aldus reeds een sterke positie ingenomen met het oog op de effectieve toetreding in de toekomst.

HERORIËNTERING VAN HET BELEID - Op 23 februari 2001 al besliste de Vlaamse regering echter tot een bijsturing van het beleid ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost Europa. Daarbij werd nog sterker de nadruk gelegd op de pre-toetredingsbenadering en dus op de tien kandidaat-lidstaten, en de inspanningen die zij moeten leveren om het 'acquis communautaire' over te nemen.

Tegelijk werd beslist met elk van de tien landen een verdrag te sluiten dat dienst doet als globaal kader voor de samenwerking. Vermits Bulgarije, Slowakije en de Tsjechische Republiek de enige landen waren met wie nog geen verdrag werd gesloten, besliste de Vlaamse regering onderhandelingen met deze drie landen op te starten.

Tijdens zijn reis naar Bulgarije en Hongarije parafeerde de minister-president van de Vlaamse regering in mei 2001 de tekst van een nieuw verdrag met **Bulgarije**. De ratificatieprocedure van dit verdrag werd reeds opgestart. Het akkoord van de Raad van State werd gevraagd.

Wat **Tsjechië** betreft werd op 22 juni 2001 op ambtelijk vlak overeenstemming bereikt over een verdragstekst. Deze tekst zal in de nabije toekomst aan de Vlaamse regering worden voorgelegd voor akkoord. Het is de bedoeling dat dit verdrag begin 2002 zou kunnen worden ondertekend.

Met **Slowakije** werden voorbeelden van verdragsteksten uitgewisseld. De betrokken administraties en diensten van Vlaanderen gaven hun advies over de teksten. Er is nagenoeg volledige overeenstemming met de Slowaakse gesprekspartners over de finale tekstversie. Het is de bedoeling dat ook dit verdrag begin 2002 zal kunnen worden ondertekend.

HET PROGRAMMA CENTRAAL- EN OOST-EUROPA is een van de voornaamste uitvoeringsinstrumenten van het beleid. Het beheer van dit programma werd overgedragen van de administratie Economie naar de administratie Buitenlands Beleid. De werkwijze werd licht gewijzigd. Voor elk van de tien Centraal- en Oost-Europese toetreders tot de EU werden in 2001 projectvoorstellen ingezameld. De selectie van de projecten die voorgedragen worden voor financiering door Vlaanderen gebeurde voor het eerst in samenspraak met de bevoegde diensten in de betrokken landen.

Aangezien het budget voor Estland, Bulgarije en Slowakije niet volledig was toegewezen tijdens de eerste selectieronde van 2001, werd een nieuwe oproep gedaan om tegen 14 september 2001 voor die landen bijkomende projectvoorstellen in te dienen. De selectie gebeurt door de gemengde commissie op 10-12 oktober 2001 en wordt nadien aan de bevoegde minister ter goedkeuring voorgelegd.

Na afloop van het eerste proefjaar zal een nieuw organiek kader worden tot stand gebracht met aangepast reglement, aanvraagformulier, procedure, etc. Aan het algemeen kader wordt momenteel gewerkt. Het is de bedoeling een tweede oproep – voor 2002 – voor indiening van projecten te lanceren begin november 2001. Projectvoorstellen zouden vóór eind januari 2002 moeten ingediend zijn.

In de loop van februari 2002 kunnen dan de diverse adviescomités op Vlaams niveau worden georganiseerd. Tijdens de daaropvolgende gemengde commissie met de tien partnerlanden kan de selectie plaatshebben, zodat nog in het voorjaar 2002 van start kan worden gegaan met de uitvoering van de projecten 2002.

DE BALKAN - In het kader van haar buitenlands beleid, en vanuit de wil om ook binnen Europa lopende pacificatieprocessen te ondersteunen, zal de Vlaamse regering onderzoeken op welke wijze zij een bescheiden bijdrage kan leveren tot de maatschappelijke wederopbouw van de ontredde regio's in de Balkan, meer in het bijzonder van Kosovo. Daarmee zal uitvoering worden gegeven aan de Resolutie terzake van het Vlaams parlement van 4 juli 2001.

2.3. Landen buiten Europa

QUEBEC - De premier van Quebec en de minister-president van Vlaanderen hebben onlangs een gemeenschappelijke verklaring ondertekend waarin de klijtlijnen van de toekomstige samenwerking worden geschetst. De invulling van de hernieuwde entente is verder besproken in de tussentijdse evaluatievergadering van het lopende samenwerkingsprogramma met de vertegenwoordigers van de Algemene Afvaardiging van Quebec en van de departementen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Aan de vooravond van de nieuwe vaste gemengde commissie die gepland is in het voorjaar van 2002 zal een hernieuwde entente worden afgesloten. De vaste gemengde commissie zal dadelijk uitvoering geven aan deze hernieuwde entente.

ZUID-AFRIKA - Naar aanleiding van zijn bezoek aan Johannesburg op 27 november 2000 parafeerde de Vlaamse minister-president een nieuw Verdrag met Zuid-Afrika. Het is een uitbreiding van het bestaande verdrag met Zuid Afrika inzake de samenwerking op het gebied van onderwijs, kunst, wetenschap, technologie en sport tot alle bevoegdheidsdomeinen van Vlaanderen. De verdere procedure voor ratificatie van het nieuwe verdrag wordt afgewerkt.

In het jaar 2001 was Zuid Afrika het doelland voor het Vlaamse buitenlandse beleid. Deze focus op Zuid-Afrika werd gerealiseerd vanuit een horizontale aanpak met de gehele Vlaamse regering. Enkele van de realisaties zijn: de organisatie van een Vlaamse handelsweek in Johannesburg en Durban, de Vlaamse aanwezigheid op het kunstenfestival in Oudshoorn, de deelname van een Zuid Afrikaanse delegatie aan de Trivisi-conferentie.

In 2001 werd de samenwerking met Zuid Afrika in het bijzonder gericht op deze projecten die een bijdrage leverden tot de bestrijding van de Aids-epidemie.

In augustus 2001 ging de Vlaamse minister van Ontwikkelings-samenwerking naar Zuid-Afrika om een bezoek te brengen aan projecten die met Vlaamse middelen gefinancierd worden en tegelijk de boodschap te geven dat Vlaanderen klaar staat voor verdere samenwerking.

De ratificatie van het nieuwe verdrag wordt afgerond en in de loop van 2002 wordt een vaste gemengde commissie met Zuid Afrika georganiseerd die de uitvoering van het nieuwe samenwerkingsakkoord zal vastleggen.

CHILI - In uitvoering van de Beleidsnota werd de samenwerking tussen Vlaanderen en Chili aan een grondige evaluatie onderworpen. De conclusies van deze evaluatie w(e)(o)reden in oktober 2001 door de Vlaamse regering geconsolideerd.

In november 2001 vergadert de vaste gemengde commissie Chili-Vlaanderen om de nieuwe accenten in de samenwerking vanaf 2002 en voor de volgende termijn verder uit te tekenen.

MAROKKO - In uitvoering van de Beleidsnota werden op administratief niveau een onderzoek en omgevingsanalyse uitgevoerd naar de wenselijkheid, de mogelijkheid en de opportuniteiten inzake samenwerking met Marokko. Het onderzoek toonde aan dat Marokko een interessante partner kan zijn voor Vlaanderen. Vlaanderen kan een - zij het bescheiden - bijdrage leveren voor de groei, modernisering en democratisering van het land.

Er zijn grote noden inzake plattelandsontwikkeling, sociale voorzieningen, onderwijs, vorming. Omgekeerd kan Vlaanderen ook initiatieven uitbouwen met hulp vanuit Marokko om in te gaan op de noden van de grote Marokkaanse gemeenschap in Vlaanderen.

Deze behoefte werd onder meer benadrukt door de Vlaamse minister van Onderwijs, naar aanleiding van haar werkbezoek in Marokko.

Aan de Vlaamse regering zal eerstdaags voor beslissing een dossier worden voorgelegd over de activering van de samenwerkingsrelaties met Marokko, en over de werkwijzen en de modaliteiten daarvan.

MIDDEN-OOSTEN - In de Beleidsnota werd opgenomen dat de Vlaamse overheid waar mogelijk een inspanning wilde leveren ter ondersteuning van het Vredesproces in het Midden-Oosten. Sinds het uitbreken van een nieuwe Intifada in de Palestijnse gebieden en het aantreden van een nieuwe regering in Israël is dat vredesproces echter zo goed als stilgevallen. De recente en grootschalige terroristische aanslagen in de Verenigde Staten hebben vele waarnemers doen besluiten dat de noodzaak aan een vredesregeling acuter is dan ooit.

De Vlaamse regering zal eerstdaags haar houding in dit dossier bepalen, en vastleggen onder welke vormen en voorwaarden een samenwerking met Israël en de Palestijnse autonome gebieden gestalte kan krijgen.

HET VERRE OOSTEN - De landen van het Verre Oosten zijn en blijven voor Vlaanderen vooral belangrijk op economisch vlak. Verschillende missies door leden van de Vlaamse regering hebben dit bevestigd.

In september 2001 ondernam de Vlaamse minister van Mobiliteit en Energie een zending naar Laos en Cambodja. Hij ondertekende er Memoranda of Understanding voor onder andere samenwerking voor de aanleg van waterwegen en havenontwikkeling.

De Vlaamse minister-president en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, trokken met een sterke economische delegatie naar Singapore, waar de minister-president en premier Goh Chok Tong van Singapore een gemeenschappelijke verklaring uitgebracht hebben over samenwerking in de wetenschappelijke, technologische en onderwijssector.

De minister-president reisde vervolgens met de Vlaamse minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting naar Vietnam voor een algemene kennismaking met het land, de regering en de zakengemeenschap.

Ook op cultureel vlak werd de hand uitgestoken naar het Oosten. Naast de intensieve uitwisseling die er bestaat met Japan ontving de Vlaamse minister van Cultuur in 2001 zijn Chinese collega. Er werd van gedachten gewisseld over een samenwerking op het gebied van klassieke muziek en dans.

Het Verre Oosten zal daarom ook in de toekomst, en vooral vanuit een economische invalshoek, prominent aanwezig zijn in het internationale beleid van de Vlaamse regering.

3. De organisatie van het buitenlands beleid

NIEUW MINISTERIE VOOR BUITENLANDS BELEID EN INTERNATIONALE SAMENWERKING - In het raam van de lopende reorganisatie van de diensten van de Vlaamse overheid (onder de werktitel Beter Bestuurlijk Beleid) besliste de Vlaamse regering tot de creatie van een nieuw ministerie voor Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking(werknaam), waarin zowel het algemeen buitenlands beleid, de internationale samenwerking als de internationale handel worden opgenomen.

Het ministerie brengt deze bevoegdheden per definitie samen in de portefeuille van één lid van de Vlaamse regering. Beleidsraad en departement zullen instaan voor de beleidsvoorbereiding en ondersteuning voor de drie beleidsvelden.

Voor de uitvoering van het beleid inzake internationale handel en internationale samenwerking worden verzelfstandigde agentschappen gecreëerd, die zullen worden aangestuurd middels een beheers-overeenkomst.

Deze beslissing betekent een belangrijke stap naar de verdere versterking en integratie van het buitenlands beleid van de Vlaamse regering.

DE VLAAMSE INTERNATIONALE VERTEGENWOORDIGING - In 2001 werd de aanwezigheid van Vlaanderen in Frankrijk versterkt door de installatie van een Gemeenschapsattaché in Parijs. Ook het netwerk van Export Vlaanderen werd overigens gevoelig versterkt.

In mei 2001 werd de **Vlaamse vertegenwoordiging in Berlijn** officieel geopend. In juni 2001 kocht de Vlaamse regering een pand aan voor de vestiging van een **Vlaamse vertegenwoordiging in Parijs**. Het pand is gelegen in het administratieve hart van Parijs op 6, rue Euler, in het 8e arrondissement, nabij de Champs Elysées en op wandelafstand van de Belgische ambassade.

Vanaf 15 december 2001 worden de diensten van de attaché van de Vlaamse Gemeenschap, van Export Vlaanderen, van de VLAM en van Toerisme Vlaanderen op een herkenbare en representatieve wijze bijeengebracht in de Franse hoofdstad.

In de nabije toekomst zal ook in **Zuid-Afrika** (Pretoria) worden overgegaan tot een fysieke groepering van Vlaamse vertegenwoordigers onder één dak, met minstens de attaché van de Vlaamse Gemeenschap en de vertegenwoordiger van VVOB. Even goed zal worden overgegaan tot de aanwerving van een attaché van de Vlaamse Gemeenschap in **Londen**.

Van 17 tot 20 april 2001 organiseerde de Vlaamse overheid de tweede editie van de **Vlaamse diplomatieke dagen**. De eerste editie vond plaats in 1998. Alle vertegenwoordigers van Vlaanderen in het buitenland keerden terug naar Brussel om samen met verschillende leden van de Vlaamse regering te bekijken hoe zij kunnen bijdragen tot de realisatie van de prioriteiten van de Vlaamse regering.

In het kader van de stroomlijning van de internationale vertegenwoordiging zal in 2002 gestart worden met de ontwikkeling van gemeenschappelijk informatie- en promotiemateriaal voor de Vlaamse vertegenwoordigingen in het buitenland. Er worden initiatieven op het getouw gezet om te komen tot meer eenvormigheid in hun externe communicatie (website, folders, enz.).

HERIJKING VAN HET INTERNATIONAAL VOORLICHTINGSBELEID - In zestien landen werd een enquête uitgevoerd naar de naambekendheid van Vlaanderen in al zijn aspecten. Op basis van de analyse van de resultaten van deze enquête zijn experts van een extern communicatiebureau gestart met de ontwikkeling van een nieuwe visuele identiteit voor Vlaanderen (logo, baseline) en een toolbox (stijlgids). Momenteel wordt een voorstel van communicatiestrategie gefinaliseerd. Na overleg en goedkeuring van een nieuwe strategie zullen de bestaande publicaties en communicatiekanalen desgevallend vormelijk en inhoudelijk worden bijgestuurd.

Om anderstalige partners en geïnteresseerden beter te informeren wordt de Engelstalige portaalsite www.flanders.be inhoudelijk aangevuld en meer toegankelijk gemaakt door de ontwikkeling en aanmaak van een klantgerichte homepage (gebaseerd op de site www.vlaanderen.be).

In 2002 zullen alle bestaande en nieuwe producten (publicaties, video, DVD, publicitaire inlassingen, tentoonstellingspanelen, magazines (Flanders/La Flandre) conform de nieuwe lay-out en stijlguide worden opgevat of herwerkt. Tegelijk zal worden overgegaan tot het ontwerpen van mediacampagnes voor de promotie van Vlaanderen in het buitenland.

De Engelstalige portaalsite zal worden gefinaliseerd en online gezet. Vervolgens wordt ook werk gemaakt van Franstalige en Duitstalige portaalsites.

CEL MULTILATERALE BETREKKINGEN - Zoals aangekondigd in de Beleidsnota werd in 2001 binnen de administratie Buitenlands Beleid een cel opgericht die belast wordt met de voorbereiding, ondersteuning en opvolging van de werkzaamheden van multilaterale instellingen en organisaties.

4. De moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Op 21 februari werd door het Vlaams parlement een met redenen omklede motie aangenomen **over het taalgebruik van de in Brussel gevestigde ambassades**. Daarin werd de Vlaamse regering gevraagd een uitdrukkelijk schrijven te richten tot de diplomatieke posten in Brussel om hen te wijzen op de wettelijke drietaligheid van ons land.

Aan deze resolutie werd gevolg gegeven door de minister-president van de Vlaamse regering.

Op 20 juni 2001 werd door het Vlaams parlement een met redenen omklede motie aangenomen betreffende **de realisatie van de Kyoto-doelstellingen in Vlaanderen**, waarin o.a. gevraagd werd de ratificatie zo snel mogelijk af te ronden.

Op 14 september keurde de Vlaamse regering het ontwerp-instemmingsdecreet terzake definitief goed. Het werd voor parlementaire bespreking en goedkeuring verzonden aan het Vlaams parlement.

Op 4 juli 2001 werd door het Vlaams parlement een resolutie aangenomen betreffende *het respect voor mensenrechten van inheemse volkeren bij internationale samenwerkingsverdragen*.

Deze resolutie werd ter kennisgeving aan de agenda geplaatst van de Werkgroep Gemengde Verdragen, geleid door het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

Eveneens op 4 juli 2001 werd door het Vlaams parlement een resolutie aangenomen betreffende *de samenwerking met Kosovo*. Ter uitvoering van deze resolutie zal de Vlaamse regering initiatief ontwikkelen, zoals beschreven sub 2.2 van deze beleidsbrief.

BIJLAGE

SYNOPTISCH OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSE OPTIES EN ACTIES VOOR 2002

EUROPESE UNIE	- evaluatie Vlaamse bijdrage tot EU-voorzitterschap
	- voorbereiding volgende IGC
	- activering forum van de constitutionele regio's
	- beëindiging Vlaams lidmaatschap VRE
	- voorbereiding EU-uitbreiding via samenwerking met betrokken landen
	- opvolging Lissabon-proces
MULTILATERALE SAMENWERKING	- voorbereiding en opvolging nieuwe WHO-ronde
	- detachering ambtenaren naar OESO en IAO
	- toetsing beleid aan wetenschappelijke studie
BILATERALE SAMENWERKING	- nieuwe Gemengde Commissie Vlaanderen-Nederland
	- Duitsland (Berlijn) als doelland in 2002
	- mogelijke bijdrage tot pacificatie Noord-Ierland
	- bijdrage tot wederopbouw in Kosovo
	- verdragssluiting Tsjechië, Slowakije, Bulgarije
	- vernieuwing entente Vlaanderen-Québec
	- evaluatie en ijking samenwerking Vlaanderen-Chili
	- activering samenwerking met Vlaanderen-Marokko
ORGANISATIE BUITENLANDS BELEID	- voorbereiden operationalisering nieuw ministerie
	- opening Vlaamse vertegenwoordiging in Parijs
	- aanwerving van een gemeenschapsattaché voor Londen
	- bijsturing internationale communicatiestrategie